DET DANSKE FILMINSTITUTS BIBLIOTEK

Det hemmelighedsfulde x

PROGRAMMER CREDITS MM.

Det hemmelighedsfulde

Dansk Sensations-Skuespil

i 6 Akter, 120 Afdelinger.

Iscenesat af Benjamin Christensen.

Personerne:

Løjtnant van Hauen . . Benjamin Christensen

Hans Hustru . . . . . Karen Sandberg

Deres to Sønner . . . . * * *

Grev Spinelli. . . . . Spiro

Kontreadmiral van Hauen,

Løjtnantens Fader . Fritz Lembrecht

Afdelingerne:

1. Krigsfaren er overhængende
2. „Det er vort Flag for godt til."
3. Hustruen faar hans Testamente
4. Afskeden.
5. Grev Spinelli paa sit Gods.
6. Fruens Billede.
7. Et Telegram.
8. „Pas paa X ved Midnatstid."
9. I lykkelig Leg med Børnene.
10. Telegrammet gemmes.
11. . . . . og min Kærlighed til Dem kunde bringe mange Ofre .
12. Brevet rives i Stykker.
13. Løjtnant van Hauen overtager Kommandoen.
14. En bevæget Afsked.
15. Om Bord.
16. Et mystisk Besøg paa den gamle Mølle.
17. I Møllen.
18. Brevduerne gemmes forsvarligt.
19. „Derovre bor Grev Spinelli."
20. Hemmelige Signaler.
21. Greven gaar til Møllen.
22. De mystiske Tre.
23. „Send alle vigtige Oplysninger med Brevduer fra X."
24. Fædrelandets Flaade.
25. De to mystiske Budbringere forsvinder.
26. Om Bord paa det fjendtlige Flagskib.
27. Den fjendtlige Flaades Overkommando faar Besked fra X.
28. Nogle Dage efter
29. Et Brev med en Indbydelse til Fest hos Grev Spinelli.
30. Grev Spinelli gaar om Bord for at hente sine Gæster.
31. I Officerskahytten.
32. Om Eftermiddagen hos Grev Spinelli.
33. „Naar kan jeg tale med Dem alene?"

34. Hos Løjtnant van Hauens Fader, Kontreadmiral van Hauen.
35. Krigen er erklæret.
36. Et sidste Forsøg.
37. Fædrelandet leve!
38. Det eneste Automobil stormes.
39. Lille Johnnys Interesse for Moderens Toilette-Hemmeligheder.
40. Brevet . . .!
41. „Maa jeg ikke nok faa en Papirselefant, før jeg gaar i Seng?"
42. Fruen kommer hjem fra Festen
43. Ledelsen af det første Angreb overdrages Løjtnant van Hauen.
44. De forseglede Ordrer.
45. „Fædrelandet venter, at enhver gør sin Pligt."
46. Til Kamp for Fædrelandet!
47. Ene med sine Tanker.
48. En uindbudt Gæst.
49. Grev Spinelli!
50. „. . . bede Aftenbøn for Fa'r."
51. Et sidste Farvel før Indskibningen.
52. „Her er de forseglede Ordrer."
53. „Lev vel, mit Barn."
54. De forseglede Ordrer brydes.
55. Vi maa skynde os om Bord.
56. Grev Spinellis Overfrakke . . .!
57. Tilbage til Møllen.
58. . . . , anden Division angribe ved Solopgang.
59. Brevduerne slippes løs.
60. Døren lukker Lemmen til.
61. Fanget i sin egen Hule!
62. Sedlen . . .!
63. Brevduen skydes og kommer i gale Hænder.
64. Den lille Seddel bringes til Admiral van Hauen.
65. „Min Søn — — en Forræder!"
66. „Undersøg de forseglede Ordrer!"
67. „Arrester ham."
68. Næste Morgen.
69. Husundersøgelse.
70. I Skolen.
71. Avisreferatet.
72. „Han siger, at min Fader er arresteret."
73. Hjem til Mo'r.
74. „Mo'r, er det vel sandt . . . .!"
75. Til Fængslet.
76. Nogle Dage senere.
77. Referatet fra Forhøret.
78. Grev Spinellis Overfrakke!
79. . . . .men ogsaa Grevens Bødler er rede . . .
80. Dømt til Døden.
81. Dommen.
82. „Stands, min Mand er uskyldig."
83. „Grev Spinelli var hos mig den Aften."
84. „Det er min Frakke!"
85. „Undersøg Frakken."
86. Telegrammet . . .!
87. „Er Frakken Deres, maa De jo være Modtager af dette Brev."
88. Forsøg paa at faa Admiralen til at tro paa Sønnens Uskyld.
89. Grev Spinelli er blandt de forsvundne.
90. Kampen nærmer sig Møllen.
91. Flaaden skal understøtte Artilleriet.
92. Grev Spinelli tilstaar.
93. Før Exekutionen.
94. „Lad mig se Fa'r endnu engang, kære Vorherre."
95. Drengens Beslutning.
96. Tjeneren har Nøglen.
97. Afvist af Vagten.
98. Alligevel hos Faderen.
99. Opdaget.
100. Flugten.
101. Gaadens Løsning.
102. Til Møllen.
103. Kampen raser om den gamle Mølle.
104. Hjælp mig.
105. Hans Tilstaaelse.
106. I Døden.
107. En afbrudt Telefonsamtale.
108. Paa Liv og Død gennem de fjendtlige Forposter.
109. „Fa'r . . . . Fa'r."
110. I sidste Øjeblik.
111. Reddet.
112. „Et Brev til Fru van Hauen."
113. Det uheldbringende Fotografi.
114. Anstrengelserne har kastet Fru van Hauen paa Sygelejet.
115. Hjemme igen.
116. Fotografiet.
117. Fru van Hauen vil ind til sin Mand.
118. Paa alle fire!
119. Tilgiv mig!
120. Sandheden sejrede!

Løjtnant van Hauen elsker at nyde den hjemlige Hygge sammen med sin unge, smukke Kone og deres to kække Drenge; Glæden og Lykken finder han i fuldt Maal under Samværet med Hustruen og i munter Leg med de to Smaagutter, og hænder det, at Pligten som Officer i Marinen kalder ham bort i nogen Tid, ja saa blander der sig vel ind i hans stolte Sømandshjerte et Stænk af Vemod, der vel for en Stund fordunkler den dragende Magt, Togtet ellers kunde have . . .

En saadan Afskedsstund staar netop for nu, men denne Gang er Afskeden præget af en dybere Alvor og en større Smerte end ellers. Løjtnant van Hauen har faaet Ordre til at begive sig om Bord og forblive der indtil videre. Fædrelandet staar overfor en stor Fare: Krigen er nær!

Løjtnant van Hauen har ønsket at se denne frygtelige Sandhed lige i Øjnene, og han har ogsaa ønsket, at hans Hustru skulde forstaa de alvorlige Tider, der stunder til. Kærligt og ømt forstaaende har han skildret det hele for hende, trøstet hende og styrket hende, men . . . og han breder sit Testamente ud for hende . . . . Og i fuld indbyrdes Forstaaelse lægger de det i en Konvolut og lakker denne til.

Og Fru van Hauen gaar bort for at gemme det forsvarligt i sit hemmelige Skrin.

— — —

Fru van Hauen vil netop til at lægge Testamentet ned i Skrinet, da hendes Blik falder paa et lille Brev. Hun tager det frem og læser: „. . . . min Kærlighed til Dem skulde kunne bringe et Offer . . . . . Deres Grev Spinelli." Og hun stirrer tankefuldt frem for sig. Hvad vil denne Mand hende? Og hvad vil hun ham? Elsker hun da ikke sin Mand og sine Børn? Aa, jo og atter jo! Og i dybe, alvorlige Tanker river hun hans Brev i Stykker, mens lille Johnny tumler i Leg omkring hende. Han bare morer sig. Hvad forstaar han sig paa Verden og al det, dens er?

Fa'r og Mo'r og Storebro'r — det er hans Verden, og den er stor nok for ham. Eller Storbror selv? Han er saamænd slet ikke saa stor. Ogsaa han leger — men helst med Bob, hans firbenede Ven. Bob skal have sit Hoved pyntet med Flaget; det er morsomt, synes han. Og saa bliver Fa'r dog vred for den Smule! Ja, Løjtnant van Hauen er en Alvorsmand, der ønsker, at hans Børn skal ære Fader og Moder, men først og fremmest Fædrelandet og dets Flag. „Det er vort Flag for godt til," har Fa'r sagt!

Karen Sandberg.

Og lille Storebror faar gennem Faderens alvorlige Ansigt den rent instinktmæssige Respekt for Flaget!

Og Fru van Hauen grunder videre paa Situationens Alvor — og Grev Spinelli!

— — —

Grev Spinelli sidder ved sit Arbejdsbord, ivrigt optaget. Men nu og da maa han samle sine Tanker; nu og da maa hans Blik hvile i Rummet, hvor det strejfer snart et snart et andet, for saa at dvæle ved Fru van Hauens Billede. Vidste han bare, hvor han havde hende; forstod han blot at analysere hendes Væsen! Men nej, denne lille vævre Tingest. — Pokker ogsaa, om han forstod et Muk af hende. „I et letsindigt Øjeblik har jeg lovet Dem mit

Fotografi, men nu maa De heller ikke bede mig om mere. Jeg elsker min Mand og mine Børn," havde hun skrevet bagpaa. Hm, hvad mon hun tænkte om ham? Hun skulde bare vide . . . .

Grev Spinelli forstyrres i sine Betragtninger af Tjeneren, der bringer ham et Telegram med disse Ord: Pas paa X ved Midnatstid.

Og medens Løjtnant van Hauen tager Afsked med sin Hustru og sine Børn oppebier Grev Spinelli det Tidspunkt, da to Personer signaliserer til ham fra den gamle Mølle.

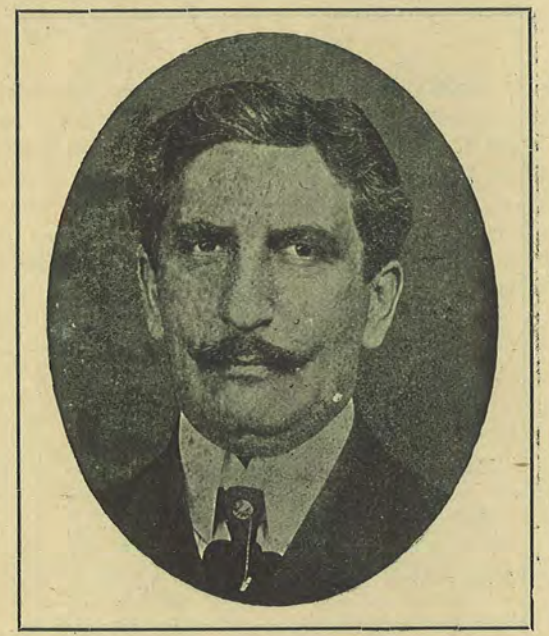

Spiro.

Han putter Telegrammet i sin Frakkelomme og gaar derud, og i Nattens Mulm og Mørke faar det mystiske Trekløver installeret nogle Brevduer i Møllens hemmelige Kælderrum. Da de skilles, staar Greven tilbage med endnu en Skrivelse, en Opfordring til at sende alle vigtige Meddelelser med Brevduer fra X. Ogsaa denne Skrivelse putter han i sin Frakkelomme.

De to fordækte Budbringere flygter bort i Natten og naar ad hemmelige Veje til den fjendtlige Flaades Overkommando med Besked om Arrangementet.

— — —

Mens den udenrigske Situation stadig forværres, indbyder Grev Spinelli Flaadens Officerer til en Fest paa sit Gods, og i et kærligt formet Brev til Fru van Hauen opfordrer han hende til at give Møde, ikke mindst for at hendes Mand ikke i hendes Udeblivelse fra Festen skulde kunne se et Tegn paa, at der var dem noget imellem.

Den unge, smukke Frue læser hans Brev. Om hun dog forstod denne Mand! I dybe Tanker grunder hun over det Forhold, der har udviklet sig mellem dem — eller vel rettere: hun frygter for det Forhold, der maatte kunne udvikle sig mellem dem, thi nu er hun sig ikke noget ondt bevidst. Jo, dette ulyksalige Fotografi . . . . men ellers intet. Hun har alle Dage været sin Mand en tro og kærlig Hustru, og aldrig skal det blive anderledes. Og hun gemmer hans Breve under sine Toilettesager.

Grev Spinelli har hentet sine Gæster og viser nu alle rundt paa sit Gods. Under denne Forevisning ser han sit Snit til at bønfalde Fru van Hauen om en Samtale i Enerum, men hun afviser ham, og Festen fortsættes uforstyrret. Da lyder pludseligt Budskabet: Krigen er erklæret! Og med et „leve Fædrelandet" haster Officererne bort til deres Skibe, mens Damerne i nedbøjet Stemning begiver sig hjemad.

— — —

Lille Johnny skal i Seng.

Men Mo'r er ikke hjemme, og lille Johnny er nu en Gavstrik, som holder af at pille ved Mo's Sager. For Mo'r har saadan nogle fine Ting paa sit Toiletbord . . . og saadan nogle sjove Ting. Og lille Johnny sminker sig og pudrer sig og finder det hele vældigt Grin. Og her er et dejligt stort Stykke Papir; det vil Johnny have sig en Papirselefant af, før han gaar i Seng. Gamle Jane maa skam til det: det er svært, men det blev da alligevel en fin Elefant, lille Johnny der fik med sig i Seng . . . . gamle Jane kan jo slet ikke se, at det er Mo'rs Brev hun sidder og klipper i!

— — —

Fru van Hauen er kommen hjem fra Festen.

Hun sidder nu og mindes den gyldne Tid, da hun havde sin Mand hjemme i god Behold; hvem véd nu hvorledes det gaar. Krig er Krig. Og Fruen gyser ved Tanken. Hvad skal hun gøre uden ham. Og hvad vil Børnene sige til at skulle miste deres Fader? Aa, hvor finder hun igen saadan en Mand, om han skulde gaa bort fra hende? . . . . Grev Spinelli? Aa nej, og Fru van Hauen lukker sine Øjne i og drømmer om sin egen kære Mand . . . .

Da vækkes hun ved et blidt Kys. Hun farer sammen og ser op. Det er Grev Spinelli! Hun beder ham om at

gaa, tigger ham derom; bønfalder ham derom — og alligevel bliver han. Fru van Hauen lider under det, pines ved Tanken om, at hendes Ægtefælle kan komme hvert Sekund og se hende sammen med denne Mand, som dog har trængt sig ind til hende uden hendes Vidende, ja uden hendes Vilje.

Og mens hun kæmper denne Kamp med sig selv og med Greven, kommer hendes Mand. I et Nu, og Grevens Overfrakke er gemt bort under den store Pude i den magelige Armstol, mens Spinelli selv skjuler sig i Kaminens Skygge.

Løjtnant van Hauen er trykket af Situationens Alvor, men alligevel er det ikke uden med en vis ædel Stolthed, at han beretter om, hvorledes han har faaet overdraget Ledelsen af 2. Division. „Og her er de forseglede Ordrer," siger han og lægger Mappen paa Kaminens Rand for saa at gaa den tunge Gang til Barnekamret og sige et maaske sidste Farvel til Børnene.

Fruen ledsager ham. Nervøs og ophidset, som hun er over Mandens Meddelelser og over Grevens Besøg, sætter hun sig paa Sengekanten hos den største af Drengene, mens hans Blik hviler tungt og inderligt paa den lille, sovende Johnny. „Se," siger han, „se, han sover med en Papirselefant i Haanden." Og Fruen smiler træt, mens Løjtnanten tager Elefanten fra det sovende Barn.

Da falder hans Blik paa de Ord, der staar skrevet paa Elefanten. Han læser: . . . . Deres Mand kunde ellers let fatte Mistanke . . . ."

Han tager sig til Hovedet; det sortner for hans Øjne, og han vakler tilbage til Salonen. At dette skulde ramme ham netop lige i denne Alvorsstund. Hans egen kære lille Kone — og saa Grev Spinelli!

— — —

Da Spinelli hører dem komme, slipper han straks Mappen; lægger den tilbage paa Kaminen og mærker sig de forseglede Ordrers Tekst. Han har brudt Sedlerne og læst Indholdet under Løjtnantens Fraværelse.

van Hauen synker sønderknust ned i Lænestolen. Hans Hustru, der intet véd om Aarsagen, lider under hans Tavshed og ved Tanken om, at nu, ja nu maa han da se Spinelli. Og rigtigt! van Hauen har opdaget ham, man da i det samme en Officer fra hans Skib kommer for at hente ham, tysser han ad Spinelli. Ingen skal vide, at hans Hustru bedrager ham. Det skal være hans frygtelige Hemmelighed; derunder vil han selv lide i Tavshed, men hans Families Ære skal staa uplettet udadtil.

Med tunge Skridt og med sænket Hoved gaar han bort fra sit Hjem og sin Hustru, gaar for at vie sit Liv for Fædrelandets Vel!

Og bagefter sniger Greven sig bort, mens Fru van Hauen i smertefyldt Tavshed gemmer Grevens Overfrakke.

— — —

Grev Spinelli iler tilbage til Møllen. I Nattes Mørke raver han sig frem til Lemmen i Gulvet og naar ned ad Stigen til Kælderen, hvor Brevduerne opbevares. Han henter dem op; afskriver i en Fart de forseglede Ordrers Tekst: „2. Division angriber ved Solopgang", faar Sedlen fotograferet af i et ganske lille Format og sender Duen ud af Vinduet med den.

Hvorefter han i Ro og Mag atter begiver sig ned i Kælderen for at faa anbragt Duerne paa deres gamle Gemmested.

Mens han staar hernede, lukker et Vindstød Døren til Rummet i Møllen op, men idet Døren svinger indover Gulvet skubber den Lemmen i Gulvet til og standser midt henover den, saaledes at Lemmen trods Grevens Anstrengelser ikke giver sig en Smule, men blot stadig holdes fast tillukket af Døren.

Saaledes sidder Grev Spinelli som Fange i sin egen Hule . . . .

Mens Brevduen i instinktmæssig Lykkefølelse over sin

genvundne Frihed boltrer sig i hastig Flugt over Mark og Vænge!

— — —

I den sollyse Dag har Fædrelandets Tropper opdaget den lille Due. Et Skud, og dens gyldne Frihed er betalt med Døden. Ved Undersøgelsen findes Sedlen, der øjeblikkelig bringes til Overkommandoen, Kontreadmiral van Hauen. I frygtelig Erkendelse af de vægtige Indicier, der ligger i denne lille Seddel mod Sønnen, giver Admiralen Ordre til at Løjtnant van Hauens Mappe med de forseglede

Ordrer straks skal undersøges. At det her drejer sig om en kolossal Anklage mod hans Søn, betyder intet for ham. Fædrelandet fremfor alt andet!

Som et Lyn fra en klar Himmel kommer Befalingen til at udlevere de forseglede Ordrer for Løjtnanten. Som lamslaaet staar han ved Synet af den brudte Konvolut: Indicierne mod ham er altovervældende! Og i Rædsel for de uretfærdige, men uundgaaelige Følger lader han sig føre til Fængslet.

— — —

Lille Johnny har set sin Storebror gaa til Skole; selv maa han som den Lille blive hjemme. Han kunde nok lide at gaa i Skole og faa mange Kammerater; de skal være saa rare!

Jo, pyt! Storebror faar ganske anderledes at mærke, hvor onde Drenge kan være. Intetanende kommer han derhen, uforstaaende ser han hele Klassen skumle over noget, han ikke maa deltage i, fryde sig over et eller andet. Deres Hvisken og Tisken vokser og vokser, indtil han pludselig forstaar det hele. „Hr. Lærer, de siger, at min Fa'r er arresteret!" Og grædende gaar han ud af Klassen sammen med Læreren, der alt imens han fjerner det Avisreferat, de andre Drenge har heftet paa Elevens Ryg, skaansomst mulig bekræfter Avisreferatets Rigtighed.

Drengen iler i Løb hjem til sin Moder. Han tror det ikke; han vil da i hvert Fald have det bekræftet af Mo'r selv. „Er det vel sandt, Mo'r." Men Fru van Hauen, der har haft Husundersøgelse, véd alt for vel, at det er rigtigt! Men hun véd een Ting til. Hun véd med usvigelig Sikkerhed, at hvem i Alverden Forbryderen end maatte være — h e n d e s ærlige og pligttro Mand er det ikke!

Og i Dage kredser hendes Tanker om Sagen; hun følger Avisreferaterne; hun ser det fortvivlede i Mandens Stilling — men hun aner ingen Udvej.

Da . . . . og hendes Ansigt klares op! Ja, det maa være saadan; det kan ikke være anderledes. Og i et Nu forstaar hun alle Grev Spinellis ømme Ord og dyre Forsikringer. Hun ser dem i deres rette Lys; han er en Løgner, en Bedrager . . . . en Forræder. Hun husker hans Frakke. Med den som Vidne om, at hun tale Sandhed, vil hun gaa op i Retten og forklare sin Mistanke til Greven.

— — —

Og mens Grev Spinelli lider Sultens og Tørstens Kvaler i sit ufrivillige Fængsel, mens Rotterne danser omkring ham, træder hun frem for Retten og afgiver sin Forklaring. I inderlig Hengivenhed til sin Mand tilstaar hun, for derved at redde ham, at Grev Spinelli var hos hende den Aften, at dette er hans Frakke, at . . . . ja, at h a n maa være Forbryderen.

Løjtnant van Hauen har hørt hendes Forklaring. Han øjner vel Udvejen, forstaar vel Chancen, men nej, hellere dø end gives tilbage til en Hustru, der har stemplet sig selv som en slet Kvinde, en falsk og utro Hustru. Og med høj Røst raaber han ud over Salen: „Frakken er min!"

Fru van Hauen stirrer uforstaaelig paa ham. Vil han da ikke reddes? Vil han dø som en Hund, som en Landsforræder! Der hersker aandeløs Stilstand i Salen, da Retsformanden byder, at Frakken skal undersøges. Telegrammet med Opfordring til at sende alle vigtige Efterretninger med Brevduer fra X findes, og derved er et nyt og vægtigt

indicium mod Løjtnanten spillet Retten i Hænde; thi er Frakken hans, maa Meddelelsen jo ogsaa være beregnet til ham. Og Løjtnanten dømmes til Døden paa samme Tid, som hans Hustru kæmper med hans Fader, Kontreadmiral van Hauen, for at faa ham til at tro paa Sønnens Uskyld. Det maa være Grev Spinelli — han er jo forsvundet samtidig med Krigens Udbrud. A., hvem der kunde tyde Gaaden om dette hemmelighedsfulde X!

Grev Spinelli mærker, at Døden nærmer sig. Han ser, hvorledes hans sidste Kræfter svinder bort, og med

den Døendes Haab om Frelse for begaaede Synder beslutter han sig til at nedskrive sin Tilstaaelse og saaledes afværge, at andre maatte komme til at lide under hans Forbrydelse. Og mens han saaledes skrifter for den Ubekendte, der maatte finde hans Lig hernede, nærmer Kampen sig mere og mere Møllen.

— — —

Fru van Hauen er atter hjemme. Syg og forpint vandrer hun rundt i sit forladte Hjem, bedrøvet og lidende grunder hun paa det mystiske X og den hele Sags Løsning. Hun selv og hendes store Dreng har mistet Interessen for alt andet end dette ene: Faderen og Manden! Mens hun paa den Voksnes Maade søger at rede Sagens Traade ud fra hverandre, længes han bare paa Barnets Vis efter Faderen. Og Længslen i ham vokser sig stor og stærk; og han beder til den gode Gud, at Han vil unde ham at faa Fa'r at se blot en eneste Gang før Executionen! Styrket af Bønnen har han fattet sin Beslutning. Han vil ind i Fængslet til Faderen. Men først maa Nøglerne til Hjemmets Døre stjæles fra Tjeneren, og paa Taaspidsen lister han ind til ham og faar fat i Nøglerne, og lister bort i Natten, mens alle derhjemme sover.

Gennem List og Raadsnarhed lykkes det ham at komme

udenom Vagterne og ind til Faderens Fængsel; men kun et kort Gensyn tilstaar den ubønhørlige Skæbne ham: han opdages og forfølges, men gemmer sig i en af Fæstningens mange Kringelkroge.

Fru van Hauen sover en tung og urolig Søvn. I Drømme foresvæver dette hemmelighedsfulde X hende stadigt. Det antager de særeste Former; forlænger sig ud, bøjer sig og krummer sig . . . . danner Billedet af en Papirselefant, der viser sig at være klippet ud af Grev Spinellis Brev til hende . . . . forsvinder igen . . . . kommer tilbage for at skabe sig om til Møllevinger . . . .

Fruen vaagner op som af et Mareridt.

Hun husker sine Drømme, forstaar, at der ligger noget

dybere i dem. Hun husker jo saa godt Elefanten, og først nu forstaar hun til fulde sin Mands Holdning den Aften.

Og Møllevingerne! Ja det er jo X'et. De danner jo et X!

I Hast har hun klædt sig paa. I Hast er hun ude ved Møllen, lidet ænsende Soldaternes Kamp paa Liv og Død; blot ind i Møllen — der maa Forklaringen ligge. En Officer hjælper hende ind i den nu brændende Mølle; i Forening finder de den døende Greve. Aa, hvilken Triumf for hende at have et Vidne paa Spinellis Tilstaaelse.

Hendes Mand kan nu endelig frelses!

Og mens Møllen synker brændende sammen over Spinellis Lig rider Officeren paa Liv og Død gennem de fjendtlige Forposter til Fæstningen og frelser i sidste Sekund Løjtnant van Hauens Liv!

— — —

Anstrengelserne og Sindsoprøret har imidlertid kastet den unge Frue paa Sygelejet. Af de hos Greven fundne Sager bringes der hende det skæbnesvangre Fotografi med hendes Paaskrift paa Bagsiden. Gamle Jane tager imod Brevet, men gammel som hun er, taber hun Fotografiet paa Gulvet og beholder kun Konvolutten i Haanden.

Gamle Jane glæder sig bare til at faa Løjtnanten hjem igen; saa skal alt det andet nok komme af sig selv. Og da Løjtnanten viser sig i Døren med sin store Dreng hoppende ved sin Side, ja saa røres gamle Jane inderligt.

Men en Dreng er en Dreng! Og Storbror vil straks kalde paa Mo'r. Faderen holder ham dog tilbage. Han vil vel selv gaa derind, men lige nu overvælder Minderne ham; hans Blik flakker rundt i Stuen . . . . og finder Fotografiet!

van Hauen læser Paaskriften og røres oprigtigt over den. Al hans Mistanke mod Hustruen har saaledes været ubegrundet; hun har elsket ham hele Tiden og elsker ham sikkert endnu. Ja, han skulde blot vide, at hun her i denne Stund syg og forpint fra sit Leje slider sig langsomt paa alle fire ind til ham . . . Nu er hun dér, nu gaar Døren op, og hun selv falder ind til ham . . . .

Falder for Tid og Evighed ind i hans rene og trofaste Hjerte!

TRYK. BUSCH & PETERSEN AARHUS

Det hemmelighedsfulde

X

Dansk Sensations-
Skuespil i 6 Akter
120 Afdelinger :: ::

Iscenesat af Benjamin Christensen

PERSONER

Løjtnant van Hauen, Benjamin Christensen.

Hans Hustru, Karen Sandberg.

Deres to Sønner, *.**

Grev Spinelli, Spiro.

Kontreadmiral van Hauen, Løjtnantens Fader,

Fritz Lambrecht.

A/S »*FOTORAMA*«
ejer Filmen, saavel som dens Plakat- og Programtekst o. a. lign. Materiale, med absolut Eneret.
Ved Misbrug vil der blive nedlagt Forbud og Erstatningskrav gjort gældende mod Vedkommende.

AFDELINGERNE

1. Krigsfaren er overhængende.
2. »Det er vort Flag for godt til.«
3. Hustruen faar hans Testamente.
4. Afskeden.
5. Grev Spinelli paa sit Gods.
6. Fruens Billede.
7. Et Telegram.
8. »Pas paa X ved Midnatstid.«
9. I lykkelig Leg med Børnene.
10. Testamentet gemmes.
11. . . . . og min Kærlighed til Dem kunde bringe mange Ofre.
12. Brevet rives i Stykker.
13. Løjtnant van Hauen overtager Kommandoen.
14. En bevæget Afsked.
15. Om Bord.
16. Et mystisk Besøg paa den gamle Mølle.
17. I Møllen.
18. Brevduerne gemmes forsvarligt.
19. »Derovre bor Grev Spinelli.«
20. Hemmelige Signaler.
21. Greven gaar til Møllen.
22. De mystiske Tre.
23. »Send alle vigtige Oplysninger med Brevduer fra X.«
24. Fædrelandets Flaade.
25. De to mystiske Budbringere forsvinder.
26. Om Bord paa det fjendtlige Flagskib.
27. Den fjendtlige Flaades Overkommando faar Besked fra X.
28. Nogle Dage efter.
29. Et Brev med en Indbydelse til Fest hos Grev Spinelli.
30. Grev Spinelli gaar om Bord for at hente sine Gæster.
31. I Officerskahytten.
32. Om Eftermiddagen hos Grev Spinelli.
33. »Naar kan jeg tale med Dem alene?«
34. Hos Løjtnant van Hauens Fader, Kontreadmiral van Hauen.
35. Krigen er erklæret.
36. Et sidste Forsøg.

37. Fædrelandet leve!
38. Det eneste Automobil stormes.
39. Lille Johnnys Interesse for Moderens Toilette-Hemmeligheder.
40. Brevet . . .!
41. »Maa jeg ikke nok faa en Papirselefant, før jeg gaar i Seng?«
42. Fruen kommer hjem fra Festen.
43. Ledelsen af det første Angreb overdrages Løjtnant van Hauen.
44. De forseglede Ordrer.
45. »Fædrelandet venter, at enhver gør sin Pligt«.
46. Til Kamp for Fædrelandet!
47. Ene med sine Tanker.
48. En uindbudt Gæst.
49. Grev Spinelli!
50. ». . . bede Aftenbøn for Fa'r.«
51. Et sidste Farvel før Indskibningen.
52. »Her er de forseglede Ordrer.«
53. »Lev vel, mit Barn.«
54. De forseglede Ordrer brydes.
55. Vi maa skynde os om Bord.
56. Grev Spinellis Overfrakke . . .!
57. Tilbage til Møllen.
58. . . . . anden Division angribe ved Solopgang.
59. Brevduerne slippes løs.
60. Døren lukker Lemmen til.
61. Fanget i sin egen Hule!
62. Sedlen . . .!
63. Brevduen skydes og kommer i gale Hænder.
64. Den lille Seddel bringes til Admiral van Hauen.
65. »Min Søn — — en Forræder!«
66. »Undersøg de forseglede Ordrer!«
67. »Arrester ham.«
68. Næste Morgen.
69. Husundersøgelse.
70. I Skolen.
71. Avisreferatet.
72. »Han siger, at min Fader er arresteret.«
73. Hjem til Mo'r.
74. »Mo'r, er det vel sandt . . . .!«
75. Til Fængslet.
76. Nogle Dage senere.
77. Referatet fra Forhøret.
78. Grev Spinellis Overfrakke!
79. . . . . men ogsaa Grevens Bødler er rede . . .
80. Dømt til Døden.
81. Dommen.
82. »Stands, min Mand er uskyldig«.
83. »Grev Spinelli var hos mig den Aften.«
84. »Det er min Frakke!«
85. »Undersøg Frakken.«
86. Telegrammet . . .!
87. »Er Frakken Deres, maa De jo være Modtager af dette Brev.«
88. Forsøg paa at faa Admiralen til at tro paa Sønnens Uskyld.
89. Grev Spinelli er blandt de forsvundne.
90. Kampen nærmer sig Møllen.
91. Flaaden skal understøtte Artilleriet.
92. Grev Spinelli tilstaar.
93. Før Executionen.
94. »Lad mig se Fa'r endnu engang, kære Vorherre.«
95. Drengens Beslutning.
96. Tjeneren har Nøglen.
97. Afvist af Vagten.
98. Alligevel hos Faderen.
99. Opdaget.
100. Flugten.
101. Gaadens Løsning.
102. Til Møllen.
103. Kampen raser om den gamle Mølle.
104. Hjælp mig!
105. Hans Tilstaaelse.
106. I Døden.
107. En afbrudt Telefonsamtale.
108. Paa Liv og Død gennem de fjendtlige Forposter.
109. »Fa'r . . . . Fa'r.«
110. I sidste Øjeblik.
111. Reddet.
112. »Et Brev til Fru van Hauen.«
113. Det uheldbringende Fotografi.
114. Anstrengelserne har kastet Fru van Hauen paa Sygelejet.
115. Hjemme igen.
116. Fotografiet.
117. Fru van Hauen vil ind til sin Mand.
118. Paa alle fire!
119. Tilgiv mig!
120. Sandheden sejrede!

Benjamin Christensen.

Løjtnant van Hauen elsker at nyde den hjemlige Hygge sammen med sin unge, smukke Kone og deres to kække Drenge; Glæden og Lykken finder han i fuldt Maal under Samværet med Hustruen og i munter Leg med de to Smaagutter, og hænder det, at Pligten som Officer i Marinen kalder ham bort i nogen Tid, ja saa blander der sig vel ind i hans stolte Sømandshjerte et Stænk af Vemod, der vel for en Stund fordunkler den dragende Magt, Togtet ellers kunde have . . .

En saadan Afskedsstund staar netop for nu, men denne Gang er Afskeden præget af en dybere Alvor og en større Smerte end ellers. Løjtnant van Hauen har faaet Ordre til at begive sig om Bord og forblive der indtil videre. Fædrelandet staar overfor en stor Fare: Krigen er nær!

Løjtnant van Hauen har ønsket at se denne frygtelige Sandhed lige i Øjnene, og han har ogsaa ønsket, at hans Hustru skulde forstaa de alvorlige Tider, der stunder til. Kærligt og ømt forstaaende har han skildret det hele for hende, trøstet hende og styrket hende, men . . . . og han breder sit Testamente ud for hende . . . . Og i fuld indbyrdes Forstaaelse lægger de det i en Konvolut og lakker denne til.

Og Fru van Hauen gaar bort for at gemme det forsvarligt i sit hemmelige Skrin.

— — —

Fru van Hauen vil netop til at lægge Testamentet ned i Skrinet, da hendes Blik falder paa et lille Brev. Hun tager det frem og læser: ». . . . min Kærlighed til Dem skulde kunne bringe et Offer . . . . . Deres Grev Spinelli.« Og hun stirrer tankefuldt frem for sig. Hvad vil denne Mand hende? Og hvad vil hun ham? Elsker hun da ikke sin Mand og sine Børn? Aa, jo og atter jo! Og i dybe, alvorlige Tanker river hun hans Brev i Stykker, mens lille Johnny tumler i Leg omkring hende. Han bare morer sig. Hvad forstaar han sig paa Verden og al det, dens er? Fa'r og Mo'r og Storebror' — det er hans Verden, og den er stor nok for ham. Eller Storebror selv? Han er saamænd slet ikke saa stor. Ogsaa han leger — men helst med Bob, hans firbenede Ven. Haha, Bob skal have sit Hoved pyntet med Flaget; det er morsomt, synes han. Og saa bliver Fa'r dog vred for den Smule! Ja, Løjtnant van Hauen er en Alvorsmand, der ønsker, at hans Børn skal ære Fader og Moder, men først og fremmest Fædrelandet og dets Flag. »Det er vort Flag for godt til,« har Fa'r sagt! Og lille Storebror faar gennem Faderens alvorlige Ansigt den rent instinktmæssige Respekt for Flaget!

Og Fru van Hauen grunder videre paa Situationens Alvor — og Grev Spinelli!

— — —

Grev Spinelli sidder ved sit Arbejdsbord, ivrigt optaget. Men nu og da maa han samle sine Tanker; nu og da maa hans Blik hvile i Rummet, hvor det strejfer snart et snart et andet, for saa at dvæle ved Fru van Hauens Billede. Vidste han bare, hvor han havde hende; forstod han blot at analysere hendes Væsen! Men nej, denne lille vævre Tingest. — Pokker ogsaa om han forstod et Muk af hende. »I et letsindigt Øjeblik har jeg lovet Dem mit Fotografi, men nu maa De heller ikke bede mig om mere. Jeg elsker min Mand og mine Børn,« havde hun skrevet bagpaa. Hm, hvad mon hun tænkte om ham? Hun skulde bare vide . . . .

Grev Spinelli forstyrres i sine Betragtninger af Tjeneren, der bringer ham et Telegram med disse faa Ord: Pas paa X ved Midnatstid.

Og mens Løjtnant van Hauen tager Afsked med sin Hustru og sine Børn oppebier Grev Spinelli det Tidspunkt, da to Personer signaliserer til ham fra den gamle Mølle. Han putter Telegrammet i sin Frakkelomme og gaar derud, og i Nattens

Karen Sandberg.

Mulm og Mørke faar det mystiske Trekløver installeret nogle Brevduer i Møllens hemmelige Kælderrum. Da de skilles, staar Greven tilbage med endnu en Skrivelse, en Opfordring til at sende alle vigtige Meddelelser med Brevduer fra X. Ogsaa denne Skrivelse putter han i sin Frakkelomme.

De to fordækte Budbringere flygter bort i Natten og naar ad hemmelige Veje til den fjendtlige Flaades Overkommando med Besked om Arrangementet.

— — —

Mens den udenrigske Situation stadig forværres, indbyder Grev Spinelli Flaadens Officerer til en Fest paa sit Gods, og i et kærligt formet Brev til Fru van Hauen opfordrer han hende til at give Møde, ikke mindst for at hendes Mand ikke i hendes Udeblivelse fra Festen skulde kunne se et Tegn paa, at der var dem noget imellem.

Den unge, smukke Frue læser hans Brev. Om hun dog forstod denne Mand! I dybe Tanker grunder hun over det Forhold, der har udviklet sig mellem dem — eller vel rettere: hun frygter for det Forhold, der maatte kunne udvikle sig mellem dem, thi nu er hun sig ikke noget ondt bevidst. Jo, dette ulyksalige Fotografi . . . . men ellers intet. Hun har alle Dage været sin Mand en tro og kærlig Hustru, og aldrig skal det blive anderledes. Og hun gemmer hans Brev under sine Toiettesager.

Grev Spinelli har hentet sine Gæster og viser nu alle rundt paa sit Gods. Under denne Forevisning ser han sit Snit til at bønfalde Fru van Hauen om en Samtale i Enerum, men hun afviser ham, og Festen fortsættes uforstyrret. Da lyder pludseligt Budskabet: Krigen er erklæret! Og med et »leve Fædrelandet« haster Officererne bort til deres Skibe, mens Damerne i nedbøjet Stemning begiver sig hjemad.

— — —

Lille Johnny skal i Seng.

Men Mo'r er ikke hjemme, og lille Johnny er nu en Gavstrik, som holder af at pille ved Mo'rs Sager. For Mo'r har saadan nogle fine Ting paa sit Toiletbord . . . og saadan nogle sjove Ting. Og lille Johnny sminker sig og pudrer sig og finder det hele vældigt Grin. Og her er et dejligt stort Stykke Papir; det vil Johnny have sig en Papirselefant af, før han gaar i Seng. Gamle Jane maa skam til det; det er svært, men det blev da alligevel en fin Elefant, lille Johnny der fik med sig i Seng . . . . gamle Jane kan jo slet ikke se, at det er Mo'rs Brev hun sidder og klipper i!

— — —

Fru van Hauen er kommet hjem fra Festen.

Hun sidder nu og mindes den gyldne Tid, da hun havde sin Mand hjemme i god Behold; hvem ved nu hvorledes det gaar. Krig er Krig. Og Fruen gyser ved Tanken. Hvad skal hun gøre uden ham. Og hvad vil Børnene sige til at skulle miste deres Fader? Aa, hvor finder hun igen saadan en Mand, om han skulde gaa bort fra hende? . . . . Grev Spinelli? Aa nej, og Fru van Hauen lukker sine Øjne i og drømmer om sin egen kære Mand . . . .

Da vækkes hun ved et blidt Kys. Hun farer sammen og ser op. Det er Grev Spinelli! Hun beder ham om at gaa, tigger ham derom; bønfalder ham derom — og alligevel bliver han. Fru van Hauen lider under det pines ved Tanken om at hendes Ægtefælle kan komme hvert Sekund og se hende sammen med denne Mand, som dog har trængt sig ind til hende uden hendes Vidende, ja uden hendes Vilje.

Og mens hun kæmper denne Kamp med sig selv og med Greven, kommer hendes Mand. I et Nu, og Grevens Overfrakke er gemt bort under den store Pude i den magelige Armstol, mens Spinelli selv skjuler sig i Kaminens Skygge.

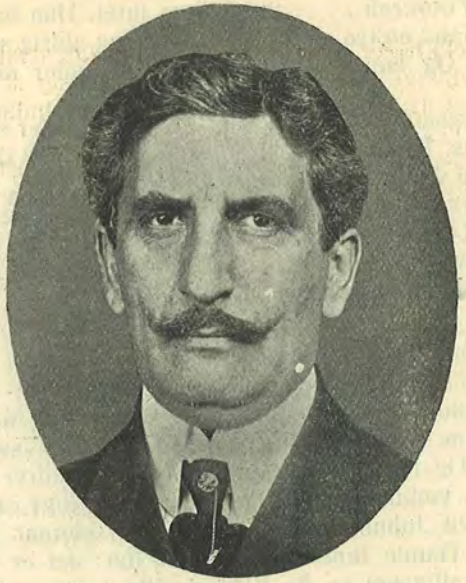

Spiro.

Løjtnant van Hauen er trykket af Situationens Alvor, men alligevel er det ikke uden med en vis ædel Stolthed, at han beretter om, hvorledes han har faaet overdraget Ledelsen af 2. Division. »Og her er de forseglede Ordrer,« siger han og lægger Mappen paa Kaminens Rand for saa at gaa den tunge Gang til Barnekamret og sige et maaske sidste Farvel til Børnene.

Fruen ledsager ham. Nervøs og ophidset, som hun er over Mandens Meddelelser og over Grevens Besøg, sætter hun sig paa Sengekanten hos den største af Drengene, mens hans Blik hviler tungt og inderligt paa den lille, sovende Johnny. »Se,« siger han, »se, han sover med en Papirselefant i Haanden.« Og Fruen smiler træt, mens Løjtnanten tager Elefanten fra det sovende Barn.

Da falder hans Blik paa de Ord, der staar skrevet paa Elefanten. Han læser: . . . . Deres Mand kunde ellers let fatte Mistanke . . . .«

Han tager sig til Hovedet; det sortner for hans Øjne, og han vakler tilbage til Salonen. At dette skulde ramme ham netop lige i denne Alvorsstund. Hans egen kære lille Kone — og saa Grev Spinelli!

— — —

Da Spinelli hører dem komme, slipper han straks Mappen; lægger den tilbage paa Kaminen og mærker sig de forseglede Ordrers Tekst. Han har brudt Seglene og læst Indholdet under Løjtnantens Fraværelse.

van Hauen synker sønderknust ned i Lænestolen. Hans Hustru, der intet ved om Aarsagen, lider under hans Tavshed og ved Tanken om, at nu, ja nu *maa* han da se Spinelli. Og rigtigt! van Hauen har opdaget ham, men da i det samme en Officer fra hans Skib kommer for at hente ham, tysser han ad Spinelli. Ingen skal vide, at *hans* Hustru bedrager ham. Det skal være hans frygtelige Hemmelighed; derunder vil han selv lide i Tavshed, men hans Families Ære skal staa uplettet udadtil.

Med tunge Skridt og med sænket Hoved gaar han bort fra sit Hjem og sin Hustru, gaar for at vie sit Liv for Fædrelandets Vel!

Og bagefter sniger Greven sig bort, mens Fru van Hauen i smertefyldt Tavshed gemmer Grevens Overfrakke.

— — —

Grev Spinelli iler tilbage til Møllen. I Nattens Mørke raver han sig frem til Lemmen i Gulvet og naar ned ad Stigen til Kælderen, hvor Brevduerne opbevares. Han henter dem op; afskriver i en Fart de forseglede Ordrers Tekst: »2. Division angriber ved Solopgang«, faar Sedlen fotograferet af i et ganske lille Format og sender Duen ud af Vinduet med den.

Hvorefter han i Ro og Mag atter begiver sig ned i Kælderen for at faa anbragt Duerne paa deres gamle Gemmested.

Mens han staar hernede, lukker et Vindstød Døren til Rummet i Møllen op, men idet Døren svinger indover Gulvet skubber den Lemmen i Gulvet til og standser midt henover den, saaledes at Lemmen trods Grevens Anstrengelser ikke giver sig en Smule, men blot stadig holdes fast tillukket af Døren.

Saaledes sidder Grev Spinelli som Fange i sin egen Hule . . . .

Mens Brevduen i instinktmæssig Lykkefølelse over sin genvundne Frihed boltrer sig i hastig Flugt over Mark og Vænge!

— — —

I den sollyse Dag har Fædrelandets Tropper opdaget den lille Due. Et Skud, og dens gyldne Frihed er betalt med Døden. Ved Undersøgelsen findes Sedlen, der øjeblikkelig bringes til Overkommandoen, Kontreadmiral van Hauen. I frygtelig Er-

kendelse af de vægtige Indicier, der ligger i denne lille Seddel mod Sønnen, giver Admiralen Ordre til at Løjtnant van Hauens Mappe med de forseglede Ordrer straks skal undersøges. At det her drejer sig om en kollosal Anklage mod hans Søn, betyder intet for ham. Fædrelandet fremfor alt andet!

Som et Lyn fra en klar Himmel kommer Befalingen til at udlevere de forseglede Ordrer for Løjtnanten. Som lamslaaet staar han ved Synet af den brudte Konvolut: Indicierne mod ham er altovervældende! Og i Rædsel for de uretfærdige, men uundgaaelige Følger lader han sig føre til Fængslet.

— — —

Lille Johnny har set sin Storebror gaa til Skole; selv maa han som den Lille blive hjemme. Han kunde nok lide at gaa i Skole og faa mange Kammerater; de skal være saa rare!

Jo, pyt! Storebror faar ganske anderledes at mærke, hvor onde Drenge kan være. Intetanende kommer han derhen, uforstaaende ser han hele Klassen skumle over noget, han ikke maa deltage i, fryde sig over et eller andet. Deres Hvisken og Tisken vokser og vokser, indtil han pludselig forstaar det hele. »Hr. Lærer, de siger, at min Fa'r er arresteret!« Og grædende gaar han ud af Klassen sammen med Læreren, der, alt imens han fjerner det Avisreferat, de andre Drenge har heftet paa Elevens Ryg, skaansomst muligt bekræfter Avisreferatets Rigtighed.

Drengen iler i Løb hjem til sin Moder. Han tror det ikke; han vil da i hvert Fald have det bekræftet af Mo'r selv. »Er det vel sandt, Mo'r.« Men Fru van Hauen, der har haft Husundersøgelse, ved alt for vel, at det er rigtigt! Men hun ved een Ting til. Hun ved med usvigelig Sikkerhed, at hvem i Alverden Forbryderen end maatte være — *hendes* ærlige og pligttro Mand er det ikke!

Og i Dage kredser hendes Tanker om Sagen; hun følger Avisreferaterne; hun ser det fortvivlede i Mandens Stilling — men hun aner ingen Udvej.

Da . . . . og hendes Ansigt klares op! Jo, det maa være saadan; det kan ikke være anderledes. Og i et Nu forstaar hun alle Grev Spinellis ømme Ord og dyre Forsikringer. Hun ser dem i deres rette Lys: han er en Løgner, en Bedrager . . . . en Forræder. Hun husker hans Frakke. Med den som Vidne om, at hun taler Sandhed, vil hun gaa op i Retten og forklare sin Mistanke til Greven.

— — —

Og mens Grev Spinelli lider Sultens og Tørstens Kvaler i sit ufrivillige Fængsel, mens Rotterne danser omkring ham, træder hun frem for Retten og afgiver sin Forklaring. I inderlig Hengivenhed til sin Mand tilstaar hun for derved at redde ham, at Grev Spinelli var hos hende den Aften, at dette er hans Frakke, at . . . . ja, at *han* maa være Forbryderen.

Løjtnant van Hauen har hørt hendes Forklaring. Han øjner vel Udvejen, forstaar vel Chancen, men nej, hellere dø end gives tilbage til en Hustru, der har stemplet sig selv som en slet Kvinde, en falsk og utro Hustru. Og med høj Røst raaber han ud over Salen: »Frakken er min!«

Fru van Hauen stirrer uforstaaelig paa ham. Vil han da ikke reddes? Vil han dø som en Hund, som en Landsforræder! Der hersker aandeløs Stilhed i Salen, da Retsformanden byder, at Frakken skal undersøges. Telegrammet med Opfordring til at sende alle vigtige Efterretninger med Brevduer fra X findes, og derved er et nyt og vægtigt Indicium mod Løjtnanten spillet Retten i Hænde; thi er Frakken hans, maa Meddelelsen jo ogsaa være beregnet til ham. Og Løjtnanten dømmes til Døden paa samme Tid, som hans Hustru kæmper med hans Fader, Kontreadmiral van Hauen, for at faa ham til at tro paa Sønnens Uskyld. Det maa jo være Grev Spinelli — han er jo forsvundet samtidigt med Krigens Udbrud. Aa, hvem der kunde tyde Gaaden om dette hemmelighedsfulde X!

— — —

Grev Spinelli mærker, at Døden nærmer sig. Han ser, hvorledes hans sidste Kræfter svinder bort, og med den Døendes Haab om Frelse for begaaede Synder beslutter han sig til at nedskrive sin Tilstaaelse og saaledes afværge, at andre maatte komme til at lide under hans Forbrydelse. Og mens han saaledes skrifter for den Ubekendte, der maatte finde hans Lig hernede, nærmer Kampen sig mere og mere Møllen.

— — —

Fru van Hauen er atter hjemme. Syg og forpint vandrer hun rundt i sit forladte Hjem, bedrøvet og lidende grunder hun paa det mystiske X og den hele Sags Løsning. Hun selv og hendes store Dreng har mistet Interessen for alt andet end dette ene: Faderen og Manden! Mens hun paa den Voksnes Maade søger at rede Sagens Traade ud fra hverandre, længes han bare paa Barnets Vis efter Faderen. Og Længslen i ham vokser sig stor og stærk; og han beder til den gode Gud, at Han vil unde ham at faa Fa'r at se blot en eneste Gang før Executionen! Styrket af Bønnen har han fattet sin Beslutning. Han *vil* ind i Fængslet til Faderen. Men først maa Nøglerne til Hjemmets Døre stjæles fra Tjeneren, og paa Taaspidsen lister han sig ind til ham og faar fat i Nøglerne, og iler bort i Natten, mens alle derhjemme sover.

Gennem List og Raadsnarhed lykkes det ham at komme udenom Vagterne og ind til Faderens Fængsel; men kun et kort Gensyn tilstaar den ubønhørlige Skæbne ham: han opdages og forfølges, men gemmer sig i en af Fæstningens mange Krinkelkroge.

— — —

Fru van Hauen sover en tung og urolig Søvn. I Drømme foresvæver dette hemmelighedsfulde X hende stadigt. Det antager de særeste Former; forlænger sig ud, bøjer sig og krummer sig . . . . danner Billedet af en Papirselefant, der viser sig at være klippet ud af Grev Spinellis Brev til hende . . . . forsvinder igen . . . . kommer tilbage for at skabe sig om til Møllevinger . . . .

Fruen vaagner op som af et Mareridt.

Hun husker sine Drømme, forstaar, at der ligger noget dybere i dem. Hun husker jo saa godt Elefanten, og først nu forstaar hun til fulde sin Mands Holdning den Aften.

Og Møllevingerne! Ja det er jo X'et. De danner jo et X!

I Hast har hun klædt sig paa. I Hast er hun ude ved Møllen, lidet ænsende Soldaternes Kamp paa Liv og Død; blot ind i Møllen — der *maa* Forklaringen ligge. En Officer hjælper hende ind i den nu brændende Mølle; i Forening finder de den døende Greve. Aa, hvilken Triumf for hende at have et Vidne paa Spinellis Tilstaaelse.

Hendes Mand kan nu endelig frelses!

Og mens Møllen synker brændende sammen over Spinellis Lig rider Officeren paa Liv og Død gennem de fjendtlige Forposter til Fæstningen og frelser i sidste Sekund Løjtnant van Hauens Liv!

— — —

Anstrengelserne og Sindsoprøret har imidlertid kastet den unge Frue paa Sygelejet. Af de hos Greven fundne Sager bringes der hende det skæbnesvangre Fotografi med hendes Paaskrift paa Bagsiden. Gamle Jane tager imod Brevet, men gammel som hun er, taber hun Fotografiet paa Gulvet og beholder kun Konvoluten i Haanden.

Gamle Jane glæder sig bare til at faa Løjtnanten hjem igen; saa skal al det andet nok komme af sig selv. Og da Løjtnanten viser sig i Døren med sin store Dreng hoppende ved sin Side, ja saa røres gamle Jane inderligt.

Men en Dreng er en Dreng! Og Storbror vil straks kalde paa Mo'r. Faderen holder ham dog tilbage. Han vil vel selv

gaa derind, men lige nu overvælder Minderne ham; hans Blik flakker rundt i Stuen .... og finder Fotografiet!

van Hauen læser Paaskriften og røres oprigtigt over den. Al hans Mistanke mod Hustruen har saaledes været ubegrundet; hun har elsket ham hele Tiden og elsker ham sikkert endnu. Ja, han skulde blot vide, at hun her i denne Stund syg og forpint fra sit Leje slider sig langsomt paa alle fire ind til ham ... Nu er hun dér, nu gaar Døren op, og hun selv falder ind til ham ....

Falder for Tid og Evighed ind i hans rene og trofaste Hjerte!

AS. L. IHRICH
KØBENHAVN B.

Det hemlighetsfulla X

Skådespel i 6 akter

Huvudpersoner:

Löjtnant van Hauen.
Amelie, hans hustru, *Fru Karin Sandberg.*
Amiral van Hauen, löjtnantens fader.
Greve von Spinelli, utländsk spion.

AVDELNINGARNA.

1. Kriget är förestående.
2. Löjtnanten skriver sitt testamente.
3. "Det där är vår flagga för god till."
4. Greve von Spinelli är förälskad i Amelie van Hauen.
5. Porträttet.
6. "Iaktlag X vid midnatt."
7. Ett kärleksbrev.
8. I nattens mörker.
9. Den gamla kvarnen får ett mystiskt besök.
10. Greve von Spinelli begiver sig till kvarnen.
11. "Avsänd alla meddelanden med brevduvor från X."
12. Fosterlandets stolthet.
13. De mystiska främlingarne försvinna.
14. På det fientliga flaggskeppet.
15. Några dagar senare.
16. En middagsbjudning.
17. "När kan jag få tala med Eder ensam?"
18. Kriget är förklarat...
19. Leve fosterlandet!
20. Till plikten.
21. Ledningen av första angreppet anförtros åt löjtnant van Hauen.
22. Förseglade order.
23. Fosterlandet väntar, att envar gör sin plikt.
24. Ensam med sina tankar.
25. Den oinbjudne gästen.
26. Aftonbönen för fadern.

68. Löjtnanten vill rädda den oskyldige.
69. "Eder son är..."
70. Telefonledningen krossad.
71. En rilt på liv och död.
72. Till döden.
73. "Lägg an."
74. En förhindrad arkebusering.
75. Paul bortföres med våld.
76. Åter lägga soldaterna an.
77. Då spränger en ryttare fram på en löddrig häst.
78. Räddad.
79. Åter hemma.
80. Det olycksaliga fotografiet.
81. Löjtnanten finner det.
82. Beviset för makans oskuld.
83. Vid sjukbädden.
84. "Förlåt."
85. Till striden för hem och fosterland.

Akt. I. Inför kriget.

Kriget står för dörren. Med allvarlig min sitter löjtnant van Hauen vid sitt skrivbord och nedskriver sitt testamente. Ingen visste vem döden skonade. Han lämnade testamentet till sin hustru, varefter han begav sig till sin far, amiral van Hauen. —

I närheten av löjtnant von Hauens hem ligger greve von Spinellis gods. I ett svagt ögonblick hade Amelie van Hauen lovat den inställsamme greven sitt porträtt. Hon hade hållit ord. Greve von Spinelli håller det nu i sin hand. Men på baksidan av porträttet står, att han ej mer hade att vänta sig av henne, ty hon älskade sin man och sina barn...

Samma natt fick den gamla kvarnen på greve Spinellis gods ett mystiskt besök. Tvenne manliga gestalter smögo sig försiktigt in i kvarnen och synles vänta en tredje. Snart gick dörren åter upp och det insmygande månljuset belyste — greve von Spinellis ansikte. Greven fick där mottaga ett mystiskt budskap: "Sänd alla viktiga meddelanden med brev-

kärleksförklaringar, men Amelie avvisar honom stolt. Då hör Amelie sin mans steg. Greve von Spinelli hinner knappt gömma sig bakom kakelugnen förrän löjtnant van Hauen inträder. Han finner under avskedsbesöket plötsligt ett kärleksbrev från Spinelli. Han tror att hans hustru är honom otrogen. Och med tungt hjärta lämnade löjtnant van Hauen sitt hem för att begiva sig mot striden. — —

Greve von Spinelli har väl begagnat den tid, som löjtnanten tillbrakt i barnkammaren för att för sista gången kyssa sina barn. Greven öppnar portföljen, som löjtnant van Hauen medfört och lagt på kakelugnsfrisen. Den innehöll de förseglade orderna. Greven bryter dem och läser dem, medan ett hånleende spelar på hans läppar. Greve von Spinelli, som i själfva verket var en utländsk spion, skyndar till kvarnen där han på en liten lapp skriver att fiendens andra division angrep vid soluppgången. Han fäster lappen vid benet på en brevduva och lössläpper duvan, som försvinner i riktning mot det fientliga lägret.

Akt. IV. Det hemlighetsfulla X.

Duvan hann dock aldrig fullborda sitt uppdrag. Då den befann sig över en förpost av landets trupper, nedskjöts den av en officer. Skrivelsen upptäckles och överlämnades till amiral van Hauen. De förseglade orderna måste alltså ha brutits, hans son måste var en förrädare! Men fosterlandet

Akt. VI. Gåtans lösning.

Det är sista natten före löjtnant van Hauens arkebusering. Först långt efter midnatt kan Amelie insomna. Under sömnen plågas hon av hemska drömmar. Plötsligt ser hon framför sig gåtans lösning, betydelsen av det hemlighetsfulla tecknet X. X — det var kvarnen! Där fanns alltså gåtans lösning. Då hon vaknar nästa morgon, begiver hon sig genast till kvarnen, övertygad om att drömmen talat sant. Det var ingen lätt sak att tränga sig fram till kvarnen. Det stora slaget utkämpades just i dessa trakter, och kring kvarnen stod striden hetast. Hon ilar oförskräckt fram mellan vänner och fiender, levande och döda, obekymrad om de granater och bomber, som explodera strax intill henne. Slutligen framkommer hon till kvarnen. Hon finner greve Spinelli döende. Han har dock krafter nog att giva henne sin skriftliga bekännelse. "Förlåt", viskar han, sedan sjunker han tillbaka — död. — —

Det gäller att handla raskt! Om en stund skulle arkebuseringen äga rum. Hon påträffar en löjtnant, som hon känner. Han ringer upp i fälttelefonen till amiral van Hauen. "Eder son är..." Men amiralen fick aldrig höra det räddande ordet "oskyldig", telefonledningen splittrades av en granatskärva. Den modige löjtnanten åtager sig då att våga en ritt tvärs genom fiendens läger. — —

Löjtnant van Hauen föres utanför fängelset för att skjutas. "Lägg an" kommenderar officeren och redan ligga gevären vid soldatens axlar — då springer en liten gosse fram för fronten — van Hauens son. Först med våld lyckas man avlägsna honom, och åter lägga soldaterna an. Då spränger en officer fram på en löddrig springare. Det var den modige löjtnanten, som vågat sitt eget liv för att rädda en oskyldig. Van Hauen frigives och gratuleras av sina kamrater. — Han begiver sig nu till sitt hem, hans maka hade insjuknat. Det var med bittra tankar, som löjtnant van Hauen åter inträdde i sitt hem. Han skulle återse sin maka — som var honom otrogen. Då finner han på golvet det olycksdigra fotografiet, som greve von Spinelli en gång fått. Han läser vad som stod på baksidan. Han hade alltså gjort sin hustru orätt. Bedjande sjunker han ned vid hennes bädd. Han får hennes förlåtelse och med lätt hjärta drager löjtnant van Hauen åter ut i striden för hem och fosterland. — —

Wilhelmssons Boktr. A.-B.; Sthlm 1914.

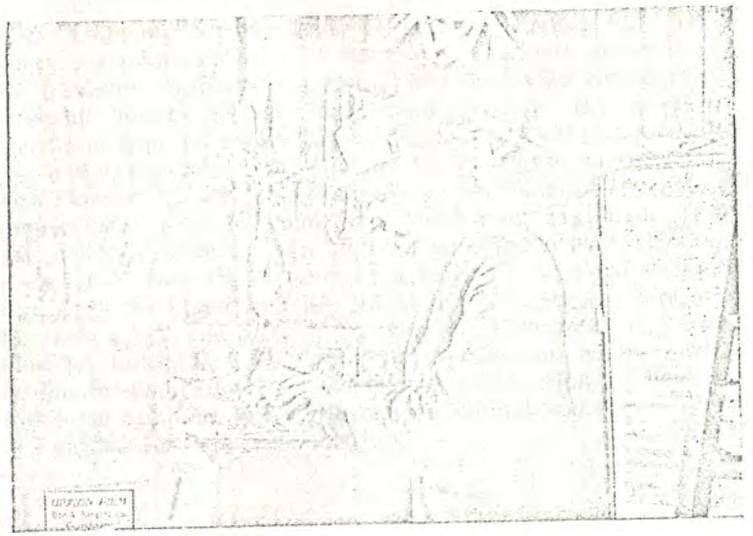

går framför allt. Han telegraferar till chefen för andra divisionen att omedelbart undersöka löjtnant van Hauens förseglade order och, om de voro brutna arrestera honom. De voro brutna och löjtnant van Hauen arresterades trots sina bedyranden om, att han var oskyldig.— — —

Akt. V. Tvenne dödsdömda.

Indicierna voro överväldigande och krigsrättens dom lyder på dödsstraff. Blott Amelie är övertygad om sin makes oskuld. Men hennes böner äro förgäves. Då hon uppvisar en överrock, som greve von Spinelli glömt vid sitt besök, för att styrka sitt påstående att greven besökt henne den kvällen och att han var den ende skyldige — då säger löjtnant van Hauen att hans hustrus förstånd rubbats av det fruktansvärda slaget — rocken var hans! Hellre döden än skammen av makans otrohet! — —

Efter det greven avsänt budskapet begiver han sig ned i källaren för att dölja brevduvorna. Plötsligt fattar en vindstöt kvarndörren, den slås upp och fastnar rätt över luckan till källaren — greven är instängd. Alla hans förtvivlade försök att tränga sig ut äro förgäves. Efter två ohyggliga dygn äro hans krafter och mod brutna, och då han känner slutet nalkas nedskriver han sin bekännelse, att det var han som bröt löjtnant van Hauens förseglade order. — —

duvor från X." Han nickade förstående och begav sig därefter därifrån medan främlingarne försvunno i mörkret...

Akt. II. Förseglade order.

Följande dag inbjuder greve von Spinelli andra divisionens officerare med damer på en middag. Det var därunder som underrättelsen ingick att kriget var förklarat. Under skallande hurrarop för fosterlandet skyndade officerarne bort till sin plikt. — —

Ledningen av det första angreppet har anförtrotts åt löjtnant van Hauen. Han får av sin fader, amiralen, de förseglade orderna, varefter han begiver sig hem för att än en gång säga sina kära farväl innan han drog ut i striden.

Akt. III. Spionen.

Kort före makens ankomst fick Amelie ett annat oväl-komnare besök. Greve von Spinelli inträngер som den objudne gästen i huset och bestormar henne med glödande

Av alla faekmän har »Det hemlighetsfulla X» betecknats som det främsta, som kinematografiindustrien hittills givit. Nya fotografiska metoder och de sceniska möjligheternas utnyttjande i högsta grad ha frambragt detta slagnummer, som för alla tider kommer att utgöra en märkesten i kinematografiens historia.

27. Ett sista farväl före inskeppningen.
28. Löjtnanten upptäcker ett kärleksbrev.
29. Ett uppträde.
30. Spinelli bryter de förseglade orderna.
31. Greve von Spinelli glömmer sin överrock.
32. Andra divisionen angriper vid soluppgången.
33. Duvan nedskjules.
34. Amiralen får det mystiska budskapet.
35. "Undersök de förseglade orderna."
35. Arresterad.
36. Nästa morgon.
37. Husundersökningen.
38. I skolan.
39. "Han säger att min far är arresterad."
40. "Mor, är det sant?"
41. Sorg.
42. Inför krigsrätten.
43. Greven i kvarnen.
44. Ödets vilja.
45. Instängd.
46. Degraderingen.
47. Dömd till döden.
48. "Min man är oskyldig."
49. "Greve von Spinelli var hos mig den aftonen..."
50. "Det är min rock."
51. Hellre död än skammen av makans otrohet.
52. "Undersök rocken."
53. "Greve von Spinelli är försvunnen sedan krigsutbrottet."
54. Striden närmar sig kvarnen.
55. Greve von Spinellis sista stunder.
56. Ånger.
57. Hans bekännelse.
58. Den sista natten före arkebuseringen.
59. Lille Paul fattar ett beslut.
60. Hos fadern.
61. En dröm.
62. Amelie ser gåtans lösning.
63. Nästa morgon.
64. Till kvarnen.
65. På slagfältet.
66. Vid kvarnen.
67. Hon finner greve von Spinelli och bekännelsen.